SIKKERHEDSDATABLAD

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn
Fælgrens
Produkt nr.
10
REACH registreringsnummer
Ikke anvendelig
Andre produktidentifikatorer

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen
Koncentreret, professionel kvalitet
Anvendelser der frarådes
-
Den fulde ordlyd af evt. nævnte identificerede anvendelseskategorier findes i punkt 16.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Firmanavn og adresse
KPS Kemi
Søndergade 42,
DK, 7470 Karup J
Tel.: +45 75 56 10 86
kpskemi@post.tele.dk
Kontaktperson
Mette Borg
E-mail
mb@iduna.dk
SDS udarbejdet den
07-01-2015
SDS Version
1.0

1.4. Nødtelefon

Kontakt Giftlinien på tlf.nr.: 82 12 12 12 (åbent 24 timer i døgnet). Se punkt 4 om førstehjælp.

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

Skin Corr. 1B // H314
Den fulde ordlyd af H/R-sætningerne findes i punkt 2.2.
DPD/DSD Klassificering
Ætsende. (C).
Farlig ved hudkontakt og ved indtagelse (R21/22). Ætsningsfare (R34).

2.2. Mærkningselementer

Farepiktogram

Signalord
Fare!
Risiko m.v.
Forårsager svære ætsninger af huden og øjenskader. (H314)

Sikkerhed

Generelt	-
Forebyggelse	Indånd ikke spray. (P260) Bær beskyttelseshandsker/beskyttelsestøj/øjenbeskyttelse/ansigtsbeskyttelse. (P280)
Reaktion	VED KONTAKT MED HUDEN (eller håret): Tilsmudset tøj tages straks af/fjernes. Skyl/brus huden med vand. (P303+P361+P353) VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning. (P305+P351+P338)
Opbevaring	Opbevares under lås. (P405)
Bortskaffelse	Indholdet/beholderen bortskaffes i henhold til lokale affaldsregulativer. (P501)

Oplysningspligtige indholdsstoffer

ammoniumhydrogendifluorid, Saltsyre

2.3. Andre farer

Produktet indeholder organisk opløsningsmiddel. Gentagen eksponering af organiske opløsningsmidler kan give skader på nervesystemet og indre organer som fx lever, nyrer.

Anden mærkning

-

Andet

Bemærk: Mærkningen af produktet er udelukkende gældende i koncentreret form. Ved fortynding til brugsopløsning, vil mærkningen enten bortfalde eller reduceres væsentligt, alt efter doseringsforhold.

VOC

-

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.1/3.2. Stoffer

NAVN:	Saltsyre
IDENTIFIKATIONSNUMRE:	-
INDHOLD:	1-5%
DSD KLASSIFICERING:	C;R35;XiR37
CLP KLASSIFICERING:	STOT SE 3, Skin. Corr. 1A H314, H335

NAVN:	Ethanol
IDENTIFIKATIONSNUMRE:	CAS-nr: 64-17-5 EF-nr: 200-578-6 REACH-nr: 02-2119666127-35-0000 Index-nr: 603-002-00-5
INDHOLD:	1-5%
DSD KLASSIFICERING:	F;R11
CLP KLASSIFICERING:	Flam. Liq. 2 H225
NOTE:	S

NAVN:	Citronsyre monohydrat
IDENTIFIKATIONSNUMRE:	CAS-nr: 5949-29-1 EF-nr: 201-069-1 REACH-nr: 01-2119457026-42-xxxx
INDHOLD:	1-5%
DSD KLASSIFICERING:	Xi;R36
CLP KLASSIFICERING:	Eye Irrit. 2 H319

NAVN:	ammoniumhydrogendifluorid
IDENTIFIKATIONSNUMRE:	CAS-nr: 1341-49-7 EF-nr: 215-676-4 Index-nr: 009-009-00-4
INDHOLD:	1-5%
DSD KLASSIFICERING:	T; R25 C; R34
CLP KLASSIFICERING:	Acute tox. 3, Skin Corr. 1B H301, H314

NAVN:	Oxalsyre dihydrat
IDENTIFIKATIONSNUMRE:	CAS-nr: 6153-56-6 EF-nr: 205-634-3 REACH-nr: 02-2119675260-42-0000
INDHOLD:	1-5%
DSD KLASSIFICERING:	Xn;21/22, R41
CLP KLASSIFICERING:	Acute Tox. 4, Eye Dam. 1 H302, H312, H318

(*) Den fulde ordlyd af H/R-sætningerne findes i punkt 16. Arbejdshygiejniske grænseværdier er nævnt i punkt 8, såfremt de er tilgængelige.
S = Organisk opløsningsmiddel.

Andre oplysninger

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Generelt

Ved uheld: Kontakt læge eller skadestue - medbring etiketten eller dette sikkerhedsdatablad. Lægen kan rette henvendelse til Arbejds- og miljømedicinsk klinik, Bispebjerg Hospital, tlf. 35 31 60 60.Ved vedvarende symptomer eller ved tvivl om den tilskadekomnes tilstand skal der søges lægehjælp. Giv aldrig en bevidstløs person vand eller lignende.

Indånding

Bring den tilskadekomne ud i frisk luft. Sørg for at den tilskadekomne er under opsyn. Forebyg chok ved at holde den tilskadekomne varm og i ro. Giv kunstigt åndedræt hvis åndedrættet ophører. Ved bevidstløshed; anbring den tilskadekomne i aflåst sideleje. Tilkald ambulance.

Hudkontakt

Forurenet tøj og sko fjernes. Hud, der har været i kontakt med materialet vaskes grundigt med vand og sæbe. Hudrensemiddel kan anvendes.

Øjenkontakt

Fjern evt. kontaktlinser. Skyl straks med vand (20-30 °C) i mindst 15 minutter. Søg læge.

Indtagelse

Giv personen rigeligt at drikke og hold personen under opsyn. Ved ildebefindende: Kontakt omgående læge og medbring dette sikkerhedsdatablad eller etiketten fra produktet.
Fremkald ikke opkastning, medmindre lægen anbefaler det. Sænk hovedet, således at evt. opkast ikke vil løbe tilbage i munden og halsen.

Forbrænding

Skyl med rigelige mængder vand indtil smerten ophører og fortsæt derefter i 30 min.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Vævsødelæggende virkninger: Produktet indeholder stoffer som er ætsende. Neurotoxiske virkninger: Produktet indeholder opløsningsmiddel, som kan have effekt på nervesystemet.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Ingen særlige

Oplysning til lægen

Medbring dette sikkerhedsdatablad.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Anbefalet: alkoholbestandigt skum, kulsyre, pulvere, vandtåge.
Vandstråle bør ikke anvendes, da det kan sprede branden.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Hvis produktet udsættes for høje temperaturer, fx i tilfælde af brand, kan der dannes farlige nedbrydningsprodukter. Disse er: Halogenerede forbindelser. Nitrogenoxider. Carbonoxider. Brand vil udvikle tæt sort røg. Udsættelse for nedbrydningsprodukter kan udgøre en sundhedsfare. Brandfolk bør anvende egnet beskyttelsesudstyr. Lukkede beholdere, der udsættes for ild, afkøles med vand. Lad ikke vand fra brandslukning løbe ud i kloakker og vandløb.

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Normal indsatsbeklædning og fuld åndedrætsbeskyttelse. Ved direkte kontakt med kemikaliet kan indsatsleder kontakte kemikalieberedskabsvagten på telefon 45 90 60 00 (åbent 24 timer i døgnet), med henblik på yderligere rådgivning.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Undgå direkte kontakt med spildt stof. Undgå at indånde dampe fra spildt stof.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Ingen særlige krav.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Brug sand, kattegrus, savsmuld eller universalbindemiddel til opsamling af væsker. Rengøring foretages for så vidt muligt med rengøringsmidler. Opløsningsmidler bør undgås.

6.4. Henvisning til andre punkter

Se afsnittet "Forhold vedrørende bortskaffelse" om håndtering af affald. Se afsnittet om "Eksponeringskontrol/personlige værnemidler" for beskyttelsesforanstaltninger.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Rygning, indtagelse af mad og drikke er ikke tilladt i arbejdslokaler. Se afsnittet "Eksponeringskontrol/personlige værnemidler" for oplysning om personlig beskyttelse. Undgå direkte kontakt med produktet.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevares altid i beholdere af samme materiale som den originale. Åbnet emballage skal lukkes omhyggeligt og opbevares oprejst for at forebygge lækage. Produktet er ikke kategoriseret som brandfarligt

Lagertemperatur

Frostfrit

7.3. Særlige anvendelser

Produktet bør kun bruges til anvendelser beskrevet i punkt 1.2.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Grænseværdier

Ethanol (AT, (<1994))
Grænseværdi: 1000 ppm | 1900 mg/m3

Saltsyre (AT, (<1994))
Grænseværdi: 5 ppm | 7 mg/m3
Anm: EL (E = Stoffet har en EF-grænseværdi. L = Grænseværdien er en loftværdi, som ikke på noget tidspunkt må overskrides.)

DNEL / PNEC

DNEL (Oxalsyre dihydrat): 0,69 mg/cm2 - Exposure: Dermal - Duration: Short term – Local effects - Workers
DNEL (Oxalsyre dihydrat): 2,29 mg/kg uge/dag - Exposure: Dermal - Duration: Long term – Systemic effects - Workers
DNEL (Oxalsyre dihydrat): 4,03 mg/m3 - Exposure: Inhalation - Duration: Long term – Systemic effects - Workers
DNEL (Oxalsyre dihydrat): 0,35 mg/m2 - Exposure: Dermal - Duration: Short term – Local effects - General population
DNEL (Oxalsyre dihydrat): 1,14 mg/kg uge/dag - Exposure: Dermal - Duration: Long term – Systemic effects - General population
DNEL (Oxalsyre dihydrat): 1,14 mg/m3 - Exposure: Inhalation - Duration: Long term – Systemic effects - General population

PNEC (Oxalsyre dihydrat): 0,1622 - Exposure: Freshwater
PNEC (Oxalsyre dihydrat): 0,01622 - Exposure: Marine water

8.2. Eksponeringskontrol

Overholdelse af de angivne grænseværdier bør kontrolleres regelmæssigt. Se evt. At-vejledning D.7.1, Maj 2001

Generelle forholdsregler

Udvis alm. arbejdshygiejne.

Eksponeringsscenarier

Såfremt der findes et bilag til dette sikkerhedsdatablad, skal de her i angivne eksponeringsscenarier efterkommes.

Eksponeringsgrænse

Erhvervsmæssige brugere er omfattet af arbejdsmiljølovgivningens regler om maksimumkoncentrationer for eksponering. Se arbejdshygiejniske grænseværdier ovenfor.

Tekniske tiltag

Luftbårne gas- og støvkoncentrationer skal holdes lavest muligt og under de pågældende grænseværdier (se ovenfor). Brug evt. punktudsugning såfremt almindelig luftgennemstømning i arbejdslokalet ikke er tilstrækkeligt. Sørg for synlig skiltning af øjenskyller og nødbruser.

Hygiejniske foranstaltninger

Ved hver pause i brug af produktet og ved arbejdets ophør skal eksponerede områder af kroppen afvaskes. Vask altid hænder, underarme og ansigt.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet

Sørg for, at der ved arbejde med produktet forefindes opdæmningsmateriale i umiddelbar nærhed. Brug om mulig spildbakker under arbejdet.

Personligt værneudstyr

Generelt
Anvend kun CE mærket værneudstyr.

Luftvejene
Ved dårlig ventilation:Anbefalet: S/SL , P2 , Hvid

Hud og krop
Særligt arbejdstøj skal anvendes. Brug evt. beskyttelsesdragt ved længere tids arbejde med produktet.

Hænder
Ved håndtering af koncentrat:: Anbefalet: Nitrilgummi. Gennembrudstid: > 480 min. (Klasse 6)

Øjne
Ved håndtering af koncentrat: Brug ansigtsværn. Alternativt kan beskyttelsesbriller med sideskjold benyttes.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Fysisk tilstand	Farve	Lugt	pH	Viskositet	Massefylde (g/cm3)
Flydende	Farveløs	Karakteristisk	2,1	-	1,04

Tilstandsændring og dampe

Smeltepunkt (°C)	Kogepunkt (°C)	Damptryk (mm Hg)
-	-	-

Data for brand- og eksplosionsfare

Flammepunkt (°C)	Antændelighed (°C)	Selvantændelighed (°C)
-	-	-

Eksplosionsgrænser (Vol %)	Oxiderende egenskaber
-	-

Opløselighed

Opløselighed i vand	n-octanol/vand koefficient
Opløselig	-

9.2. Andre oplysninger

Opløselighed i fedt	Andet
-	N/A

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet
Ingen data

10.2. Kemisk stabilitet
Produktet er stabilt under de betingelser, som er angivet i afsnittet "Håndtering og opbevaring".

10.3. Risiko for farlige reaktioner
Ingen særlige

10.4. Forhold, der skal undgås
Må ikke udsættes for opvarmning (fx solbestråling), da overtryk kan udvikles.

10.5. Materialer, der skal undgås
Stærke syrer, stærke baser, stærke oxidationsmidler og stærke reduktionsmidler

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter
Produktet nedbrydes ikke ved brug til anvendelser angivet i sektion 1.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger

Akut toksicitet

Substans	Art	Test	Eksponeringsvej	Resultat
Citronsyre monohydrat	Rat	LD50	Oral	5400 mg/kg
Citronsyre monohydrat	Rat	LD50	Dermal	>2.000 ng/kg
Ethanol	Rat	LD50	Oral	7060 mg/kg
Ethanol	Rabbit	LD lo	Dermal	20 gram/kg

Ethanol	Rat	LC50	Inhalation	2000 ppm 10h
ammoniumhydrogendifluorid	Rat	LC50	Inhalation	1276 mg/l 1h
ammoniumhydrogendifluorid	Rabbit	LD50	Oral	130 mg/kg
Oxalsyre dihydrat	Rat	LD50	Oral	375 mg/kg
Oxalsyre dihydrat	Rabbit	LD50	Dermal	20000 mg/kg

Hudætsning/-irritation

Forårsager svære ætsninger af huden og øjenskader.

Alvorlig øjenskade/øjenirritation

Forårsager alvorlig øjenskade.

Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering

Ingen data tilgængelige

Kimcellemutagenicitet

Ingen data tilgængelige

Kræftfremkaldende egenskaber

Ingen data tilgængelige

Reproduktionstoksicitet

Ingen data tilgængelige

Enkel STOT-eksponering

Ingen data tilgængelige

Gentagne STOT-eksponeringer

Ingen data tilgængelige

Aspirationsfare

Ingen data tilgængelige

Langtidsvirkninger

Vævsødelæggende virkninger: Produktet indeholder stoffer som er ætsende. Hvis damp eller aerosoler indåndes kan det give skader på lunger og forårsage irritation og svie i åndedrætsorganerne samt hoste. Ætsende stoffer forårsager irreversible skader på øjne. Ætser huden.
Neurotoxiske virkninger: Produktet indeholder opløsningsmiddel, som kan have effekt på nervesystemet. Symptomer på neurotoxicitet kan være; appetittab, hovedpine, svimmelhed, susen for ørene, prikkende følelser i huden, kuldskærhed, kramper, koncentrationsbesvær, træthed mv. Gentagen eksponering for opløsningsmidler kan resultere i, at hudens naturlige fedtlag nedbrydes. Huden vil derefter være mere udsat for optag af skadelige stoffer som fx allergener.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Substans	Art	Test	Testens varighed	Resultat
Citronsyre monohydrat	Daphnia	EC50	72h	1535 mg/l
Citronsyre monohydrat	Fish	LC50	96h	440
ammoniumhydrogendifluorid	Fish	LC50	96h	237 mg/l
Oxalsyre dihydrat	Fish	LC50	96 h	160 mg/l
Oxalsyre dihydrat	Daphnia	EC50	48 h	162.2 mg/l

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Substans	Nedbrydelighed i vandmiljøet	Test	Resultat
Citronsyre monohydrat	Ja	CO2 Evolution Test	97 %

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Substans	Potentiel bioakkumulerbar	LogPow	BCF
Citronsyre monohydrat	Nej	-1,64	Ingen data
ammoniumhydrogendifluorid	Nej	-4,37	Ingen data
Oxalsyre dihydrat	Nej	-1,7	Ingen data

12.4. Mobilitet i jord

Citronsyre monohydrat: Log Koc= -1,220316, Calculated from LogPow (). ammoniumhydrogendifluorid: Log Koc= -3,382203, Calculated from LogPow (). Oxalsyre dihydrat: Log Koc= -1,26783, Calculated from LogPow ().

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Ingen data

12.6. Andre negative virkninger

Ingen særlige

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Produktet er omfattet af reglerne om farligt affald.

Affald

EAK-kode	Kemikalieaffaldsgruppe:
200114	H

Særlig mærkning

-

Forurenet emballage

Emballager, med restindhold af produktet, bortskaffes efter samme betingelser som produktet.

PUNKT 14: Transportoplysninger

Produktet er omfattet af konventionerne om farligt gods.

14.1 – 14.4

ADR/RID	14.1. UN-nummer	14.2. UN-forsendelsesbetegnelse	14.3. Transportfareklasse(r)	14.4. Emballagegruppe	Bemærkninger
	3264	ÆTSENDE SUR UORGANISK VÆSKE, N.O.S. (saltsyre)	8	III	-

IMDG	UN-no.	Proper Shipping Name	Class	PG*	EmS	MP**	Hazardous constituent
	1719	corrosive, acetic, inorganic liquid n.o.s. (hydrochloric acid)	8	III	-	-	-

IATA/ICAO	UN-no.	Proper Shipping Name	Class	PG*

14.5. Miljøfarer

-

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

-

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden

Ingen data

(*) Packing group

(**) Marine pollutant

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Anvendelsesbegrænsninger

Produktet må ikke anvendes erhvervsmæssigt af unge under 18 år. Se Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde for evt. undtagelser.

Krav om særlig uddannelse

-

Andet

-

Kilder

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 301 af 13. maj 1993 om fastsættelse af kodenumre.
Bekendtgørelse nr. 21 af 16. januar 1996 af lov om kemiske stoffer og produkter.
Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser).
Bekendtgørelse nr. 559 af 04/07/2002 om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører mv. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø.
Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde.
Miljøstyrelsens bekendtgørelse nr. 1049 af 27. oktober 2005 om begrænsning af VOC.
AT-Vejledning C.0.1 August 2007: Grænseværdier for stoffer og materialer.
EU forordningen 1907/2006 (REACH).
EU forordningen 1272/2008 (CLP).
Bekendtgørelse nr. 48 af 13/01/2010 om affald.
EU forordning 453/2010 (Opdatering til CLP).

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Nej

PUNKT 16: Andre oplysninger«

Den fulde ordlyd af H/R-sætninger omtalt i afsnit 3

R11 - Meget brandfarlig.
R25 - Giftig ved indtagelse.
R34 - Ætsningsfare.
R35 - Alvorlig ætsningsfare.
R36 - Irriterer øjnene.
R37 - Irriterer åndedrætsorganerne.
R41 - Risiko for alvorlig øjenskade.
H225 - Meget brandfarlig væske og damp.
H301 - Giftig ved indtagelse.
H302 - Farlig ved indtagelse.
H312 - Farlig ved hudkontakt.
H314 - Forårsager svære ætsninger af huden og øjenskader.
H318 - Forårsager alvorlig øjenskade.
H319 - Forårsager alvorlig øjenirritation.
H335 - Kan forårsage irritation af luftvejene.

Den fulde ordlyd af identificerede anvendelser omtalt i punkt 1

Andre symboler omtalt i punkt 2

-

Andet

Det anbefales at udlevere dette sikkerhedsblad til den faktiske bruger af produktet. Den nævnte information kan ikke bruges som produktspecifikation.
Oplysningerne i dette sikkerhedsblad gælder kun produktet nævnt i afsnit 1 og er ikke nødvendigvis gældende ved brug sammen med andre produkter.
Ændringer i forhold til sidste væsentlige revision (første ciffer i SDS Version, se sektion 1) af dette sikkerhedsdatablad er markeret med en blå trekant.

Sikkerhedsdatabladet er valideret af

mb

Dato for sidste væsentlige ændring (Første ciffer i SDS version)

-

Dato for sidste mindre ændring (Sidste ciffer i SDS version)

-